

581**OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 23 sierpnia 1939 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o usuwaniu nieczystości i wód opadowych.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 31 marca 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 210) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 311) z uwzględnieniem zmian wynikających:

1) z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976),

2) z ustawy z dnia 31 marca 1938 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 210).

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski

Załącznik do obw. Min. Spraw Wewn.
z dnia 23 sierpnia 1939 r. (poz. 581).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

o usuwaniu nieczystości i wód opadowych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1.

Nieczystości w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są to wydaliny ludzkie i zwierzęce, ścieki, śmiecie i odpadki gospodarcze.

Art. 2.

Piecza nad należytem usuwaniem nieczystości i wód opadowych należy do obowiązku gmin. W wykonaniu tego obowiązku gminy powinny:

1. czuwać nad tym, aby istniejące w ich obrębie na terenie zaludnionym publiczne i prywatne urządzenia do usuwania nieczystości i wód opadowych odpowiadały przepisom niniejszego rozporządzenia i rozporządzeń, wydanych na jego podstawie, i w ogóle przepisom obowiązującym;
2. w miejscowościach, liczących powyżej 25.000 mieszkańców, zakładać urządzenia kanalizacyjne do odprowadzania nieczystości i wód opadowych z całego terenu gminy oraz prowadzić oczyszczanie ścieków w ten sposób, aby w razie wpuszczania ich do wód powierzchniowych lub gruntowych nie wpływały na skład tych wód pod względem fizycznym, chemicznym i biologicznym w sposób szkodliwy lub mogący być szkodliwym dla zdrowia;
3. w miejscowościach, liczących poniżej 25.000 mieszkańców, zaprowadzić takie sposoby i urządzenia zbierania, przechowywania i usuwania nieczystości oraz usuwania wód opadowych, które

by zapewniały utrzymanie czystości gleby, wód i powietrza w gminie;

4. czuwać, aby były zaprowadzone w dostatecznej liczbie publiczne i prywatne urządzenia do zbierania śmieci i odpadków gospodarczych;
5. wyznaczać tereny, na które powinny być usuwane nieczystości i śmiecie, oraz określać sposób ich usuwania.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może w drodze zarządzenia nakładać na poszczególne gminy, leżące całkowicie lub częściowo w granicach uzdrowiska, uznanego za posiadające charakter użyteczności publicznej, obowiązek założenia lub przyczynienia się do założenia urządzeń kanalizacyjnych bez względu na liczbę mieszkańców gmin.

Sprawę usuwania nieczystości i wód opadowych z terenów zajmowanych przez oddziały i instytucje wojskowe regulują te oddziały i instytucje w własnym zakresie w porozumieniu z zarządem gminy.

Art. 2a.

Utrzymywanie porządku i czystości w miejscach prywatnych, służących do ogólnego użytku ludności, w miejscach zabudowań prywatnych, przeznaczonych do wspólnego użytku mieszkańców i na placach nie zabudowanych, jak również usuwanie zebranych z tych miejsc nieczystości, należy do właściciela nieruchomości lub osób, reprezentujących prawa właściciela w stosunku do tej nieruchomości lub też sprawujących jej zarząd.

Do osób, wymienionych w ust. 1, należy również utrzymywanie porządku i czystości na połowie szerokości ulicy (chodnik i połowa szerokości jezdni) wzdłuż nieruchomości oraz usuwanie zgarniętych nieczystości. Gdy nieruchomość przylega do placu publicznego, obowiązek ten dotyczy utrzymania porządku i czystości na chodniku przy nieruchomości i pasie jezdni wzdłuż chodnika 5-metrowej szerokości.

Utrzymywanie porządku i czystości w innych miejscach publicznych należy do gminy.

Obowiązek utrzymywania porządku i czystości na ulicy obejmuje również polewanie jezdni i chodników, usuwanie z nich błota, śniegu i lodu oraz posypywanie chodników szorstkimi materiałami w czasie gołoledzi.

Art. 2b.

Gminy mogą na podstawie uchwały organu stanowiącego przejąć od osób do tego obowiązanych utrzymywanie porządku i czystości na ulicach i placach oraz usuwanie nieczystości z nieruchomości.

Gmina, przejmując obowiązki, określone w ust. 1, lub też w okresie wykonywania tych obowiązków, może wyłączyć spod swego działania niektóre części obszaru gminy, w szczególności dzielnice — ogrody, albo też poszczególne

ne nieruchomości, jak również wykonywanie niektórych z obowiązków, wymienionych w art. 2a, nie może jednak wyłączyć spod swego działania obowiązku wywożenia błota, śniegu i lodu, zebranego z jezdni i chodnika.

Gmina może wykonywać powyższe obowiązki we własnym zakresie, albo też zezwolić na ich wykonywanie innej osobie prawnej lub fizycznej.

W przypadku przejęcia przez gminę obowiązku usuwania nieczystości, będą one stanowiły jej własność.

Art. 3.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może w drodze rozporządzeń określać:

1. warunki, jakim odpowiadać powinny wszelkie publiczne i prywatne urządzenia do usuwania nieczystości i wód opadowych,
2. korzystanie z tych urządzeń,
3. warunki, jakim powinny odpowiadać ścieki, nadające się do bezpośredniego wpuszczania do zbiorników wód powierzchniowych i do ziemi.

Władze administracji ogólnej, powołane do sprawowania nadzoru policyjno-sanitarnego, mogą zabronić korzystania z urządzeń do usuwania nieczystości i wód opadowych, o ile urządzenia te nie odpowiadają przepisom.

Art. 4.

Minister Spraw Wewnętrznych wyznaczy gminom termin do przedłożenia projektów urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków, celem zatwierdzenia przez właściwe władze, wymienione w art. 5 niniejszego rozporządzenia, jak również termin rozpoczęcia budowy urządzeń kanalizacyjnych i do oczyszczania ścieków według zatwierdzonego projektu.

Postanowienie niniejsze dotyczy również gmin, mających kanalizację tylko na części swych obszarów.

Szczegółowe plany urządzeń kanalizacyjnych powinny być sporządzone na podstawie prawomocnego planu zabudowy, o ile taki plan istnieje.

Terminy wykonania urządzeń, przewidzianych w punktach 3 i 4 art. 2, określać będą dla poszczególnych gmin właściwe władze nadzorcze.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia przekazywać wojewódzким władzom administracji ogólnej uprawnienia przysługujące mu w myśl ust. 1.

Art. 5.

Zatwierdzanie projektów urządzeń: kanalizacyjnych, do oczyszczania ścieków i usuwania

nieczystości, jak również badanie tych urządzeń przed oddaniem ich do użytku publicznego należy do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Budowa urządzeń publicznych, wymienionych w punkcie 3 art. 2, wymaga zatwierdzenia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Budowa względnie przebudowa urządzeń do usuwania nieczystości i wód opadowych z poszczególnych posesyj wymaga zezwolenia zarządu gminy, udzielonego po stwierdzeniu, że projektowane urządzenia odpowiadają wymaganiom niniejszego rozporządzenia i rozporządzeń, wydanych na jego podstawie, oraz przepisom policyjno-budowlanym.

Instytucje państwowe zezwolenia tego nie potrzebują.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia przekazywać wojewódzким władzom administracji ogólnej uprawnienia przysługujące mu w myśl ust. 1.

Art. 6.

Budowa i utrzymanie sieci kanalizacyjnej stanowi wyłączne prawo gmin; gmina jednak może zezwolić na budowę tych urządzeń innej osobie prawnej lub fizycznej. Zezwolenia takiego nie może gmina odmówić, jeżeli w uzdrowsku uznanym za posiadające charakter użyteczności publicznej komisja uzdrowskowa lub właściciel uzdrowska zamierza wybudować kanalizację, a gmina sama nie przystępuje do budowy kanalizacji, czyniącej zadość potrzebom całego uzdrowska.

Na zaprowadzenie państwowej sieci kanalizacyjnej zezwolenie gminy jest niepotrzebne.

Wysokość opłat za korzystanie z kanalizacji, zaprowadzonej na podstawie zezwolenia gmin przez osoby prawne lub fizyczne, zatwierdza wojewoda, z którym współdziała w tym względzie z głosem stanowczym wydział wojewódzki. Wysokość zaś opłat w przypadkach udzielenia przez gminę innej osobie prawnej lub fizycznej zezwolenia na wykonywanie obowiązków, przejętych na podstawie art. 2b, zatwierdza właściwa władza nadzorcza.

Wysokość tych opłat w m. st. Warszawie zatwierdza Minister Spraw Wewnętrznych.

Art. 7.

We wszystkich gminach powinny być pobudowane:

- a) ustępy do użytku interesantów w gmachach, przeznaczonych do użytku publicznego,
- b) ustępy publiczne na placach lub ulicach, w miarę możliwości w podziemiu, w liczbie dostatecznej.

W gminach skanalizowanych wymienione wyżej ustępy powinny być splukiwane i połączone z siecią kanałów.

Art. 8.

W drodze przepisów miejscowych, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 34, poz. 216) (art. 410 punkt 9, 415, 416 i 417) może być nałożony na właścicieli nieruchomości obowiązek przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej gminnej i określony sposób pokrycia kosztów tego przyłączenia, oraz mogą być ustalone zasady i warunki ogólne i techniczne takiego przyłączenia i ustanowione opłaty za korzystanie z kanalizacji gminnej.

W nieruchomościach zabudowanych domami mieszkalnymi lub użyteczności publicznej powinny być pobudowane ustępy do użytku ogólnego mieszkańców, jeżeli w domach tych są mieszkania nie mające osobnych ustępów. W nieruchomościach tych powinny być urządzone zbiorniki do śmieci i odpadków gospodarczych.

Art. 8a.

Właściciele nieruchomości w osiedlach — w których gmina przejęła niektóre z obowiązków, określonych w art. 2a — są obowiązani korzystać wyłącznie z urządzeń gminy lub osoby uprawnionej (art. 2b ust. 3) oraz dostosować zbiorniki na śmieci do warunków, które określi organ stanowiący gminy, albo zaopatrzyć się w zbiorniki, dostarczane przez gminę lub osobę uprawnioną.

Organ zarządzający gminy ustala opłaty, nakładane na właścicieli nieruchomości, z tytułu zastępczego wykonywania przez gminę obowiązków, przejętych na podstawie art. 2b.

Art. 9.

W razie potrzeby winny być zaprowadzone odpowiednie urządzenia do oczyszczania i odprowadzania ścieków fabrycznych.

W razie stwierdzenia, że niedostateczne oczyszczanie ścieków lub niszczenie kanałów gminy jest wywołane przez wpuszczanie ścieków fabrycznych do systemu kanałów, powiatowa władza administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie Komisarz Rządu może — jeżeli uzna

to za potrzebne — zabronić wpuszczania ścieków fabrycznych do kanałów lub ograniczyć to wpuszczanie, może także wymagać takiego oczyszczania ścieków, jakie uzna za niezbędne.

Art. 10.

Jeżeli gmina po upływie roku od daty wyznaczenia terminu w myśl art. 4 niniejszego rozporządzenia nie przystąpi do wykonania projektów oraz robót, przewidzianych w art. 4, władza nadzorcza jest uprawniona do wstawienia do jej budżetu potrzebnych na te cele sum.

Postanowienie to dotyczy również przepisów, przewidzianych w punkcie b) art. 7 niniejszego rozporządzenia.

Art. 11.

Nadzór nad organami komunalnymi w zakresie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia sprawują właściwe władze nadzorcze. Właściwymi władzami nadzorczymi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są władze określone w przepisach o ustroju samorządu, a w zakresie policyjno-sanitarnym państwowe władze administracji ogólnej.

Art. 12.

Kto wykracza przeciw przepisom prawa niniejszego i wydanym na jego podstawie rozporządzeniom lub postanowieniom podlega w drodze administracyjnej karze aresztu do miesiąca i grzywny do 1.000 zł, albo jednej z tych kar.

Art. 13.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 14.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego i wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem przepisy w sprawach uregulowanych tym rozporządzeniem.